

7, 5643. मेरु^० HARIV. 9003. जनस्वानरुहमा: R. 3, 52, 10. पम्पातीर^० 79, 32, 4, 2, 3. MBH. 3, 12361. मेघ. 30. यन्नाभिमिन्धु^० BHĀG. P. 4, 9, 11. गिरिरामरुक्ते: (आत्मगतै: ed. Bomb.) फुल्लै: कर्णिकारैरिवावृत: auf ihm wachsend MBH. 11, 566. Vgl. अङ्ग^०, अम्बु^०, अम्भो^०, उरसि^०, कार^०, निति^०, गात्र^०, गृहे^०, जगती^०, जले^०, जले^०, तनु^०, तनु^०, तीर^०, धरणी^०, नलिनी^०, नीर^०, पङ्क^०, पङ्के^०, पाणि^०, पृथिवी^०, वीज^०, भू^०, भूमी^०, मधु^०, मली^०, शिरा^०, सरो^०. — 2) f. आ Panicum Dactylon AK. 2, 4, 5, 24. H. 1193. HĀR. 93. = महासमङ्गा RĀGĀN. im ÇKDR.; vgl. अग्नि^०, अन्न^०, कल^०, कच्छ^०, काण्ड^०, काण्डे^०, कृत्त^०, नेत्र^०, तरु^०, पादप^०, फले^०, वक्र^०.
 रुक्ते n. Loch, Oeffnung (किङ्क) ÇABDAK. im ÇKDR.
 रुक्तेरुक्तेः f. = उत्काण्डा ÇKDR. nach einem PURĀNA; vgl. रणरणक.
 रुक्तेन् (von 1. रुक्) UNĀDIS. 4, 113. m. Baum, Pflanze UśĀVAL.
 1. रूतं (von रूप् 1) adj. (f. आ) UśĀVAL. zu UNĀDIS. 3, 66 (von रूक् abgeleitet und रूत geschrieben). *rauh* —, trocken anzufühlen; dürr, mager, aridus, saftlos (Gogens. चिक्रण, स्निग्ध, प्रक्षिन्न, घ्रापोन, घनाद) AK. 3, 4, 29, 227. H. an. 2, 570. MED. sh. 23. ÇĀT. BR. 4, 6, 2, 18. ÇĀNKH. BR. 10, 1. PAÑĀV. BR. 5, 8, 1. तं रूतं नानानात्स चाङ्गाभि चाङ्ग 24, 13, 2. unter den verschiedenen स्पर्श MBH. 12, 6856. 14, 1416. रूतं (vgl. रूषित unter रूप्) स्पन्दनेषुभि: R. 6, 93, 26. KATHĀS. 19, 21. लोधकषाय^० (कपोल) KUMĀRAS. 7, 17. HAARE MBH. 1, 5932. VARĀH. BRH. S. 69, 38. BHĀT. 2, 30. RAGH. 7, 67 (रथतुरगरोभि:). Handfläche VARĀH. BRH. S. 68, 40. Lippen 52. Bäume 29, 14. 51, 3. 54, 49. 105. अरणी, भूमि Spr. 2812. भूमि, भू, निति R. GORR. 2, 125, 12. SUÇR. 1, 133, 8. KĀM. NĪTIS. 4, 53. MĀRK. P. 32, 19. Wolken VARĀH. BRH. S. 21, 21. 24, 21. श्रेयधयो निदाधे निःसारा रूता अतिमात्रं लब्धो भवति SUÇR. 1, 20, 16. नेत्र 2, 348, 19. VARĀH. BRH. S. 61, 2. पिङ्गरूतान MĀRK. P. 8, 82. सैके रूतै: स्निग्धैश्च SUÇR. 2, 349, 1. देह 353, 14. स्नानाङ्ग 38, 4. कृशो रूतो ऽल्पाशी 76, 19. ऽडुर्बल 137, 17. 177, 6. 179, 17. 180, 16. 21. 210, 3. 396, 3. MĀRK. P. 8, 81. 121. नूतनामरूतम् (!) RĀGĀ-TAR. 3, 433. von Speisen SUÇR. 2, 26, 14. KATHĀS. 14, 39. frei von Fett: Arznei u. s. w. SUÇR. 2, 180, 12. भेषज 353, 3. 325, 5. 191, 8. ÇĀRĀNG. SĀMĀH. 3, 8, 37. उत्सादन SUÇR. 2, 43, 11. vom Geschmack (trocken auf der Zunge) BHĀG. 17, 9. MBH. 1, 716. SUÇR. 1, 70, 11. 134, 7. 190, 14. Verz. d. Oxf. H. 237, a, No. 568. *rauh* von Winden MBH. 3, 12438. 4, 1288. 16, 2. R. 6, 29, 11. VARĀH. BRH. S. 5, 94. 30, 6. पश्चिमे रूते धर्ममासे HARIV. 3543. vom Geruch MBH. 12, 6848. 14, 1409. von Lichterscheinungen, die das Auge *unsanft* berühren, AV. PARĪÇ. in Ind. St. 10, 318. ऽवर्णा जलदा: MBH. 4, 1289. 16, 5. VARĀH. BRH. S. 3, 25. 32. 9, 44. 11, 12. 32. 39. 34, 5. 23. 47, 7. 8. 27. 69, 33. Ind. St. 2, 258. *rauh* von der Stimme, von Worten; das Ohr —, das Gemüth unangenehm berührend AK. H. 269. H. an. MED. धाङ्गस्य वाक् MBH. 1, 647. ऽस्वर (विक्रम) R. GORR. 2, 125, 4. MĀKĀ. 143, 13. VARĀH. BRH. S. 68, 95. रूदित 73. ऽवाशिन् (so ist zu lesen) KĀM. NĪTIS. 16, 26. गोमायु (wegen seiner Stimme) R. 3, 64, 4. शिलासु रूतं पतति धारा: MĀKĀ. 92, 14. परा जितान्पाण्डवेष्यास्तु वाचो रौद्रा रूता भाषते धार्तराष्ट्र: MBH. 3, 859. 871. 14, 159. HARIV. 11094 (S. 792). R. 4, 31, 8. 6, 101, 6. Spr. 618. 1649. 4380. 4698. 4906. BHĀG. P. 6, 10, 28. अक्षिपत्रान्तरमुखमुख Spr. 1434. RĀGĀ-TAR. 3, 87. यस्त्वा रूताण्यश्रावयत् MBH. 3, 993. 6, 5530. R. GORR. 2, 61, 29. ऽनिष्ठुरवाद SUÇR. 1, 103, 8. ऽवादिन् R. 5, 48, 6. रूताभिभाषिन् HARIV.

7916. RĀGĀ-TAR. 2, 25. उपचार R. 3, 1, 21. अग्निनिवेश RAGH. 14, 43. रूतं च मुञ्चरीतते unfreundlich, unwirsch KĀM. NĪTIS. 3, 42. von Personen Spr. 2633. ÇĀK. 191. Gogens. अनुनीत VIKR. 61. रोप^० DAÇAK. 2. 9. गृहे धनविहीनस्य so v. a. unheimlich Spr. 803. UTTARAR. 32, 6 (42, 8). Häufig falschlich रूत geschrieben, die Bomb. Ausgg. haben regelmässig die Länge. — Vgl. लून. — 2) m. eine best. Grasart, = वरक. — 3) f. आ Croton polyandrum Roxb. oder Croton Tiglium Lin. RĀGĀN. im ÇKDR.
 2. रूत m. Baum H. 1114. wohl eine falsche Zurückübersetzung des präkr. रुक्व = वृत्.
 रूतगन्धक m. Bdellion RĀGĀN. im ÇKDR.
 रूतण (von रूतय् 1) adj. mager machend ÇĀRĀNG. SĀMĀH. 3, 2, 4. — 2) n. das Magermachen, Behandlung mit Mitteln, die das Fett mindern: अतिस्निग्धस्य रूतणम् SUÇR. 2, 180, 21. ÇĀRĀNG. SĀMĀH. 3, 1, 29.
 रूतणात्मिका f. eine best. Körnerfrucht, = लङ्का RĀGĀN. im ÇKDR.
 रूतता (von 1. रूत) f. Dürre, Trockenheit, Magerkeit: मूर्धनानाम् Spr. 4462. श्लेष्मत्तये रूतता SUÇR. 1, 48, 19. इन्द्रियाणाम् 2, 237, 9. अ^० ÇĀT. BR. 13, 8, 3, 18. PAÑĀV. BR. 20, 13, 4. *rauhes* —, unfreundliches Wesen: जितोर्निरूपभोगस्य दृश्यते भुवि रूतता Spr. 934.
 रूतव (wie eben) n. *Rauhheit, Trockenheit, ausdörrende Natur*: श्रैह्याङ्गुलवाच (अग्ने:!) ÇĀMĀH. zu BRH. ĀR. UP. S. 130.
 रूतदर्भ m. eine Art Gras, = कुरिर्दर्भ. कुरिर्दर्भ RĀGĀN. im ÇKDR.
 रूतपत्र m. Trophis aspera, = शाखोट RĀGĀN. im ÇKDR.
 रूतपेयम् adv. in Verbindung mit पिप् trocken d. i. ohne Zusatz von Fett oder Flüssigkeit zermalmten P. 3, 4, 35.
 रूतप्रिय m. = ऋषभौषध RĀGĀN. im ÇKDR.
 रूतय् (von रूत), रूतयति (पारुष्ये) DHĀTUP. 33, 56. 4) dünn —, mager machen: तान्येन रूताणि रूतयति ÇĀT. BR. 4, 6, 2, 18. — 2) besudeln, beschmieren: तर्ततजत्रनित VARĀH. BRH. S. 104, 16. — Vgl. अरूतित.
 — वि bestreichen: गोमयेन वक्रुशो विरूतितं वीजम् VARĀH. BRH. S. 33, 19.
 रूतस्वाडुफल m. ein best. Fruchtbaum, = धन्वन RĀGĀN. im ÇKDR.
 रूतीकर *rauh* —, trocken anzufühlen machen: पासुरूतीकृताङ्ग so v. a. mit Staub bedeckt MĀKĀ. 137, 8.
 रूखर m. pl. N. einer Çivaitischen Secte WILSON, Sel. Works I, 32. 236.
 रूचक s. रुचक.
 रूढ s. u. 1. रुक्.
 रूढपर्याय adj. in wachsenden Kehrsätzen sich bewegend LĀTJ. 6, 7, 7.
 रूढवंश adj. hohen Geschlechts DAÇAK. 2, 1.
 रूढि (von 1. रुक्) f. 1) das Steigen (eig. und übertr.): रूढिमिति kommt hoch zu stehen RĀGĀ-TAR. 1, 284. 6, 266. — 2) Wachstum: दृढं रूढि नेतुम् zu festem Wachstum verhelfen Spr. 1094. — 3) Ueberlieferung, hergebrachter Brauch: ऋवि^० H. 3. रूढि: परंपरायाता येयमस्मद्गृहे स्थिता RĀGĀ-TAR. 4, 271. — 4) eine überlieferte, nicht unmittelbar aus der Etymologie sich ergebende Bedeutung eines Wortes SĀH. D. 13. 13, 7. 213, 11. अग्निधा द्विविधा रूढे पूर्विका योगपूर्विका च PRĀTĀPAR. 9, 2. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 4, 14, 31. zu P. 3, 3, 20. zu BUĀSHĀP. S. 83. KĀÇ. zu P. 1, 2, 55. 6, 1, 102. Verz. d. Oxf. H. 188, b, 27. 246, a, No. 619. SARVADARÇANAS. 172, s. fgg. ऽशब्द् BHAR. NĀTJĀÇ. 18, 14. Schol. zu AV. PRĀT. 4, 16. zu P. 2, 1, 66. ऽशब्दता RĀGĀ-TAR. 3, 76.